

Bureau



BEDRIJFSAFVAL
BINNENSTAD
ZUTPHEN



13 april 2021

1. COLOFON

VERSIE

13 april 2021 – versie 2.0

WIE ZIJN WIJ

Bureau 8080 is een advies- en projectmanagementbureau op het gebied van duurzaamheid. Wij bouwen collectieven, managen projecten, creëren inzicht, adviseren, begeleiden en zijn de aanjager van een duurzame verandering in binnenstedelijke gebieden en de culturele sector. We werken altijd met het oog gericht op verandering die ook op lange termijn bestendig blijft.

OPSTELLERS

Remco Wagemakers

Ellen Verkooijen

OPDRACHTGEVERS

Circulus-Berkel B.V. en Gemeente Zutphen

GEFINANCIERD DOOR

Rijkswaterstaat

CONTACTPERSONEN ZUTPHEN

Remco Feith - Binnenstadsmanager Zutphen

Chris Kuulman - Circulus-Berkel B.V.

Henri Kolenbrander - Duurzame Inrichting Openbare Ruimte Zutphen

DISCLAIMER

De data die in het rapport zijn gebruikt, zijn door Bureau8080 ontvangen van de contactpersonen en niet op juistheid gecontroleerd.

COPYRIGHT

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

2. INHOUDSOPGAVE

1.	COLOFON	1
2.	INHOUDSOPGAVE	2
3.	MANAGEMENTSAMENVATTING	4
4.	INLEIDING.....	7
5.	DOELSTELLINGEN EN KADERS.....	8
5.1	DOELSTELLINGEN	8
5.2	KADERS.....	8
5.3	GEBIED	8
5.4	HUISHOUDENS	10
5.5	BEDRIJVEN	10
6.	HUIDIGE SITUATIE ZUTPHEN	11
6.1	HUISHOUELIJK AFVAL	11
6.2	BEDRIJFSAFVAL	12
6.3	HOEVEELHEDEN AFVAL.....	12
6.4	INZAMELDIENST.....	13
6.5	STICHTING STADSLOGISTIEK STEDENDRIEHOEK	14
7.	WETGEVING, REGELGEVING EN BELEID	15
7.1	EUROPEES BELEID	15
7.2	BELEID RIJK.....	15
7.3	WETGEVING RIJK.....	16
7.4	LOKALE REGELGEVING ZUTPHEN	18
7.5	OVERIGE JURIDISCHE ASPECTEN EN KADERS.....	19
8.	OVERIGE KADERS	21
8.1	AFVALFONDS VERPAKKINGEN.....	21
9.	SCENARIOS	22
9.1	NIETS DOEN	22
9.2	VRIJWILLIGE COLLECTIEVE INZAMELING ONDERNEMERS	22
9.3	VRIJWILLIGE COLLECTIEVE INZAMELING INZAMELAARS	23
9.4	NADERE VERPLICHTINGEN HUIDIGE LOKALE REGELGEVING OPLEGGEN.....	23
9.5	REINIGINGSRECHT.....	24
9.6	CONTRACTEN INZAMELDIENST	26
9.7	STEDELIJK AFVAL.....	27
10.	ANALYSE SCENARIO'S	28

10.1	NIETS DOEN	28
10.2	VRIJWILLIGE COLLECTIEVE INZAMELING ONDERNEMERS	29
10.3	VRIJWILLIGE COLLECTIEVE INZAMELING INZAMELAARS	30
10.4	NADERE VERPLICHTINGEN HUIDIGE LOKALE REGELGEVING OPLEGGEN.....	31
10.5	REINIGINGSGRECHT.....	33
10.6	CONTRACTEN INZAMELDIENST	35
10.7	STEDELIJK AFVAL.....	35
10.8	SAMENVATTING SCENARIO'S	36
11.	ADVIES EN PLAN VAN AANPAK.....	37
11.1	ADVIES	37
11.2	PLAN VAN AANPAK.....	38

3. MANAGEMENTSAMENVATTING

De gemeente Zutphen heeft zich - in het belang van het milieu - tot doel gesteld om het aantal vervoersbewegingen in de binnenstad fors te verminderen en het uitstootpercentage aldaar substantieel terug te dringen. Ook dient het scheidingspercentage van het afval verbeterd te worden. Naar aanleiding van een in de raadsvergadering ingediende motie, is aan Bureau 8080 gevraagd om een plan te ontwikkelen richting 2023 voor de gemeente Zutphen, die invulling geeft aan de vraag op welke wijze het huishoudelijk- en bedrijfsafval in de binnenstad gecombineerd ingezameld kan worden.

Naar aanleiding van de Motie, is eerst onderzoek gedaan naar de wens om het huishoudelijk afval en het bedrijfsafval in de Binnenstad gecombineerd in te zamelen. Deze gecombineerde inzameling lijkt logisch, omdat het afval van de bedrijven in de Binnenstad in aard en samenstelling vergelijkbaar is met afval van huishoudens. Dit komt omdat in de Binnenstad voornamelijk bedrijven gevestigd zijn die vallen binnen de Kantoor- Winkel- en Dienstensector.

Echter, deze gecombineerde inzameling is wettelijk gezien thans nog niet mogelijk, omdat in Nederland een strikte (wettelijke) scheiding bestaat tussen huishoudelijk afval en bedrijfsafval. Om die scheiding te doorbreken, dient een uitzondering te worden verkregen middels de Crisis- en herstelwet. Het ministerie zal die uitzondering naar verwachting echter niet geven, omdat hiervoor al een pilot loopt in het 9 straatjes gebied in Amsterdam. Wel is stedelijk afval een actueel onderwerp; meer gemeentes zien hier kansen in. De gemeente Zutphen kan - voor de lange termijn - hier een voortrekkersrol in spelen door een lobby te starten in Den Haag en daarbij samen op te trekken met andere stakeholders. Dit is uitgewerkt als scenario 7.

Voor de kortere termijn tot 2023, hebben wij zes andere scenario's uitgewerkt. Geadviseerd wordt om te werken met een combinatie van scenario's, namelijk scenario 4 (het stellen nadere regels in het Uitvoeringsbesluit) en scenario 5 (het invoeren van reinigingsrecht). Ter toelichting dient het volgende.

Reinigingsrecht

Door het invoeren van het reinigingsrecht, kan het voor het overgrote deel van de bedrijven in de Binnenstad interessant genoeg zijn om het contract met zijn afvalinzamelaar te beëindigen¹. De ondernemer die reinigingsrecht aan de gemeente betaalt, mag het bedrijfsafval weggooien in de afvalcontainers in de buurt of op straat zetten op de tijdstippen dat het huishoudelijk (rest)afval wordt ingezameld.

Dit zal het aantal vervoersbewegingen van de afvalinzamelaars in de Binnenstad doen afnemen en daardoor ook het uitstootpercentage. Dit laatste geldt temeer, indien Circulus-Berkel haar wagenpark binnen afzienbare tijd verder uitbreidt met elektrische wagens en inzet in de Binnenstad van Zutphen. Indien er bovendien voldoende containers binnen loopbereik komen en/of indien de frequentie van de inzameling van diverse afvalstromen voldoende is, dan zal het voor een ondernemer laagdrempeliger worden om afval te scheiden, met name restafval, papier/karton,

¹ Bedrijven zullen altijd de opzegtermijnen van hun contract met een afvalinzamelaar moeten respecteren. Dat betekent dat niet elk bedrijf direct zal kunnen overstappen naar het reinigingsrecht en dat het succes van het reinigingsrecht pas in de loop van de maanden/jaren zal gaan groeien.

glas en eventueel plastic. Met het invoeren van het reinigingsrecht kunnen derhalve de drie doelstellingen van de gemeente grotendeels worden bereikt.

Daarnaast is het aannemelijk dat het reinigingsrecht extra werkgelegenheid biedt voor mensen uit het sociaal domein, omdat Circulus-Berkel alsdan ook een deel van het bedrijfsafval zal gaan inzamelen. Bij Circulus-Berkel werken al bovengemiddeld veel mensen uit dit sociaal domein en voor hen ontstaat – via het reinigingsrecht – derhalve nog meer werk.

Nadere regels stellen

Voor bedrijven in de Binnenstad die – om hen moverende redenen – niet willen deelnemen aan het reinigingsrecht, kunnen algemene regels worden gesteld in het Uitvoeringsbesluit aangaande het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafval aan commerciële inzamelaars. Die regels zouden zo kunnen worden geformuleerd dat het er in de praktijk op neer komt dat het bedrijfsafval slechts nog met elektrische voertuigen ingezameld mag worden². Ook kunnen er nadere regels in het Uitvoeringsbesluit worden gesteld, die het voor bedrijven aantrekkelijk maken om deel te nemen aan de retourlogistiek.

Om deze combinatie van scenario's te laten slagen, is het niet alleen van belang om zorgvuldig de regels van het Uitvoeringsbesluit op te stellen. Ook achten wij het van belang dat de gemeente tezamen met de markt, de ondernemers en partijen als Stichting Stadslogistiek Stedendriehoek onderzoeken wat de juridische, operationele en logistieke mogelijkheden en beperkingen in de Binnenstad zullen zijn. Detailinzicht in stromen en kwaliteit is daarbij van belang, net als een scherper inzicht in de specifieke situatie of samenstelling van bedrijven in de Binnenstad. Hier ligt een regierol voor de gemeente en Circulus-Berkel weggelegd.

Daarnaast wordt opgemerkt dat het invoeren van een milieuzone/ emissievrije zone uiteraard ook een geschikte maatregel is om het uitstootpercentage in de Binnenstad te doen verminderen. Een dergelijke maatregel heeft echter effect op *a/* het verkeer in de Binnenstad (derhalve ook distributie- en bestemmingsverkeer). De scope van deze opdracht beperkt zich tot afval. Derhalve is dit scenario in dit rapport niet nader uitgewerkt, maar dat zou in een nader onderzoek uiteraard nog wel het overwegen en onderzoeken waard zijn. Het invoeren van een emissievrije zone kost tenminste vier jaar. Voor tenminste die tussenliggende periode is het voor het bewerkstelligen van het elektrisch inzamelen van afval, derhalve zinvol om daarover regels op te stellen in de Afvalstoffenverordening.

In onderstaande matrix zetten we diverse uiteengezette scenario's af tegenover de doelstellingen en kaders. Vanwege de schematische weergave, geeft dit een ongenueanceerd beeld. Het schema dient dan ook uitdrukkelijk in samenhang met de rest van het rapport te worden gelezen.

² Voor het creëren van draagvlak hiervoor bij de inzamelaars, is het dan wel aan te raden te eisen dat Circulus-Berkel ook (uitsluitend) met elektrische voertuigen gaat inzamelen in de Binnenstad. Een uitzondering zou kunnen worden gemaakt ten aanzien de lediging van ondergrondse containers, voor zover daar in de markt nog geen geschikt voertuig voor ontwikkeld is.

Doelstellingen		Kaders (consequenties voor...)									
	Vervoers- bewegingen	Uitstoot	Scheidings- percentage	Huidige wet- en regelgeving	Wettelijke monitoring	Relatie afvalfonds	Businesscase	Zwerfafval	Werkgelegen- heid sociaal domein	Benodigde stappen richting 2023	Samenstelling van bedrijven
Niets doen	-	-	+/-	Geen	Geen	Geen	+/-	+/-	Geen	Geen	Nvt
Collectiviteit ondernemers	+	+	+	Geen	Geen	Geen	+/-	+	+	++	Ja
Collectiviteit inzamelaars	+	+/-	+/-	Geen	Geen	Geen	+/-	+	+	++	Ja
Lokale regelgeving	++	++	+	Wel	Geen	Geen	+/-	+	+	++	Ja
Reinigingsrecht Inzameldienst	++	++	+	Wel	Wel	Wel	+	+/-	+	++	Ja
Inzameldienst	?	?	?	Wel	Wel	Geen	-	+	Geen	+	Ja
Stedelijk afval	++	++	++	Wel	Wel	Wel	+	+	Geen	Nvt	Ja

4. INLEIDING

In de systematiek van de Wet milieubeheer (hierna Wm) is een gemeente alleen verantwoordelijk voor de inzameling van huishoudelijk afval. Artikel 10.21 van de Wm voorziet hier in een zorgplicht. Bedrijven zijn daarentegen op grond van de Wm zélf verantwoordelijk voor het afvoeren van hun afval naar een erkende verwerker. Daartoe sluiten zij in de praktijk overeenkomsten met erkende inzamelaars die het afval ophalen en afvoeren. Hoewel iedere bedrijfsafvalinzamelaar voor zichzelf relatief efficiënt opereert, leidt deze situatie ertoe dat in de binnenstad meerdere partijen achter elkaar aan door de straten rijden; het afval van de eigen klant wordt meegenomen, terwijl dat van de buurman blijft staan.

Conform dit huidige beleid en de wetgeving, wordt op dit moment het huishoudelijk- en bedrijfsafval gescheiden ingezameld in Zutphen, waarbij Circulus-Berkel namens de gemeente huishoudelijk afval inzamelt en de commerciële inzamelaars het bedrijfsafval. In de binnenstad kunnen commerciële inzamelaars tegen betaling gebruik maken van de inzamelmiddelen van Circulus-Berkel, voor zover het om restafval gaat.

De gemeente Zutphen wil de vervoersbewegingen in de binnenstad zo veel mogelijk verminderen en streeft er naar op termijn (2023) alleen nog elektrische voertuigen in de binnenstad toestaan. Daarnaast wordt er op dit moment een nieuw grondstoffenplan ten behoeve van de inzameling van het huishoudelijk afval door de gemeente opgesteld, met een looptijd van 5 jaar.

In de raadsvergadering van 16 december 2019 is door de fracties van Groen Links en PvdA een motie ingediend, genaamd 'Grondstoffenplan met verbrede reikwijdte' (hierna "Motie"). De strekking van deze Motie is om vervoersbewegingen in de binnenstad terug te brengen door de reikwijdte van de huishoudelijke grondstoffeninzameling op te rekken naar ondernemers in de binnenstad. Ook geeft deze Motie aan dat er aandacht is voor de milieudruk van de huidige afval- en grondstoffeninzameling.

Mede deze Motie heeft geleid tot het verstrekken van een opdracht aan Bureau8080 door Gemeente Zutphen en Circulus-Berkel, welke opdracht financieel gezien mogelijk is gemaakt door Rijkswaterstaat. Aan Bureau 8080 is gevraagd om een plan te ontwikkelen richting 2023 voor de gemeente Zutphen, die invulling geeft aan de vraag op welke wijze het huishoudelijk- en bedrijfsafval gecombineerd ingezameld kan worden, teneinde bij te dragen aan de doelstellingen van de gemeente.

De uitvoering van deze opdracht zal worden benoemd en/of verwerkt in het voornoemde grondstoffenplan.

5. DOELSTELLINGEN EN KADERS

5.1 DOELSTELLINGEN

De belangrijkste doelen die de Gemeente Zutphen voor de binnenstad heeft zijn:

- I. Vervoersbewegingen: Het aantal vervoersbewegingen moet afnemen, vanwege de logistieke druk van de binnenstad;
- II. Uitstoot: de grondstoffen worden in 2023 slechts nog door elektrische wagens ingezameld;
- III. Scheidingspercentage: Het scheidingspercentage van zowel het huishoudelijk afval als het bedrijfsafval moet verbeterd worden en geschikt zijn voor hoogwaardige verwerking.

5.2 KADERS

Aan Bureau 8080 is gevraagd om een plan te ontwikkelen richting 2023 voor de gemeente Zutphen die invulling geeft aan de vraag op welke wijze het huishoudelijk- en bedrijfsafval in de binnenstad gecombineerd ingezameld kan worden om bij te dragen aan de doelstellingen van de gemeente.

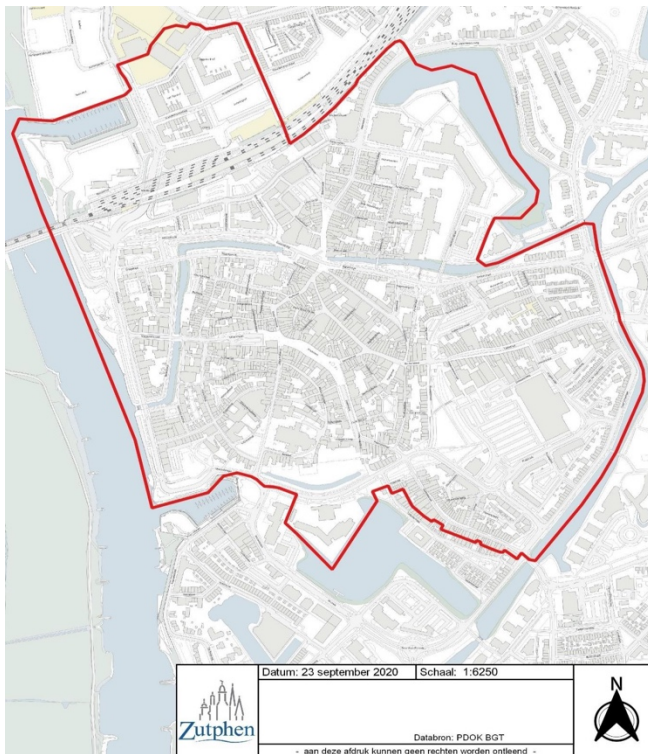
Gevraagd is om daarbij rekening te houden met

- (i) huidige wet- en regelgeving,
- (ii) consequenties voor de wettelijke monitoring,
- (iii) de relatie met het afvalfonds,
- (iv) de businesscase
- (v) de consequenties voor het zwerfafval,
- (vi) het creëren van mogelijkheden van aanvullende werkgelegenheid voor mensen uit het sociaal domein
- (vii) de benodigde stappen richting 2023
- (viii) specifieke situatie of samenstelling van bedrijven in het gebied

5.3 GEBIED

Het gaat in dit rapport om het volgende centrumgebied, hierna te noemen de Binnenstad:

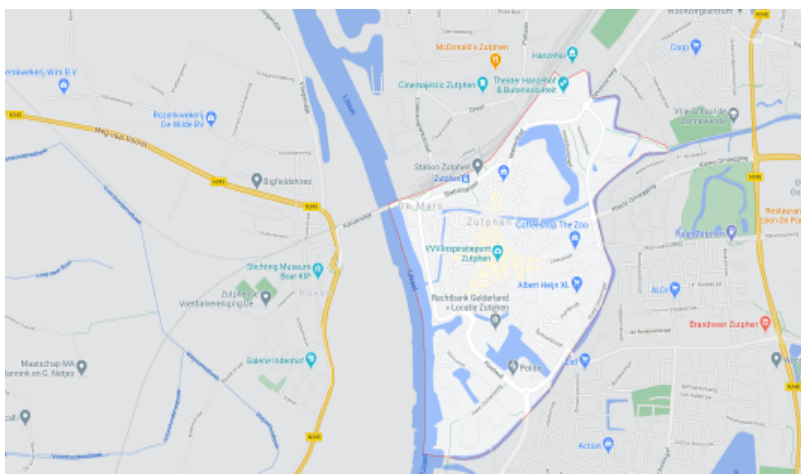
IJsselkade, Noorderhavenstraat, fictief over de havenmonding heen, Contrescarp, Dreef, Statenbolwerk, Kostverloren (fietstunnel), Stationsplein, Nieuwstad, fictief over de Grote Gracht, Isendoornstraat, Berkelsingel, fictief over de Berkel, Graaf Ottosingel, Spitaalstraat, Martinetsingel en IJsselkade.



Kaart van de Binnenstad van Zutphen.

Van de buitengrens van de Binnenstad behoren in beginsel beide zijden van de vermelde straten tot de Binnenstad, uitzonderingen daargelaten.

De data die Bureau8080 heeft ontvangen voor de bureaustudie, hebben echter uitsluitend betrekking op huishoudens en bedrijven in het postcodegebied 7201, hierna te noemen Postcodegebied.



Kaart van het Postcodegebied 7201.

Dit komt niet volledig overeen met het kaartje van de Binnenstad, maar het geeft wel voldoende houvast. Er is ons namelijk geen omstandigheid bekend dat doet vermoeden dat de bedrijven buiten het Postcodegebied beduidend anders zouden zijn samengesteld. Derhalve worden de data uit het Postcodegebied voldoende representatief geacht voor de gehele Binnenstad, uitgezonderd uiteraard absolute hoeveelheden.

5.4 HUISHOUDENS

Zutphen heeft ongeveer 48.000 inwoners, waarvan 7.299 inwoners in de Binnenstad. In het Postcodegebied zijn 3.395 huishoudens/aansluitingen.

5.5 BEDRIJVEN

Uit de door ons ontvangen data, blijkt dat in het Postcodegebied 1070 bedrijven zijn gevestigd. Deze zijn in de onderstaande tabel ingedeeld in categorie en in aantal werknemers.

Aantal van categorie_werknemers Rijlabels	Kolomlabels						Eindtotaal
	1-4 werknemers	10-19 werknemers	100-? werknemers	20-49 werknemers	5-9 werknemers	50-99 werknemers (leeg)	
Financiële instellingen	5	2				4	11
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen		1		3	1	1	6
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening	197	1				5	203
Bouwnijverheid	32						32
Cultuur, sport en recreatie	65	2			2	2	71
Gezondheidszorg en welzijnszorg	137	12		2	7	16	177
Groothandel en detailhandel; reparatie van auto's	130	13		1	2	54	202
Industrie	32	2		1	1	2	38
Informatie en communicatie	42	2				8	52
Landbouw, bosbouw en visserij	2						2
Logies-, maaltijd- en drankverstreking	31	20		1	7	18	77
Onderwijs	68	2		2	4	3	80
Overige dienstverlening	57	1				6	64
Verhuur van en handel in onroerend goed	9					5	14
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening	25	1				4	30
Vervoer en opslag	7	1		1		1	11
(leeg)							
Eindtotaal	839	60	11	24	129	7	1070

Op basis hiervan en op basis van de mondeling verkregen informatie, is het de verwachting dat alle instellingen in de Binnenstad onder categorie i. van het activiteitenbesluit vallen, danwel een 'niet-inrichting' zijn. Wij gaan er daarbij van uit dat zzp'ers (categorie iii van het activiteitenbesluit) geen werknemers hebben en derhalve niet voorkomen in deze tabel.

6. HUIDIGE SITUATIE ZUTPHEN

In dit hoofdstuk zal per paragraaf steeds eerst voor het huishoudelijk afval de huidige situatie in kaart worden gebracht en daarna voor het bedrijfsafval.

6.1 HUISHOUELIJK AFVAL

De gemeente Zutphen heeft als basis voor de inzameling van huishoudelijke afval- en grondstoffen gekozen voor bronscheiding van grondstoffen met inzet van Diftar³. Een Diftar-tarief geldt alleen op het aanbieden van restafval. Alleen voor restafval wordt derhalve (variabel) betaald, overige afvalstromen worden gratis ingezameld.

Op de dag van inzameling rijden 3 verschillende inzamelvoertuigen rond. Als beladers worden (ook) medewerkers van het sociaal werkvoorzieningsschap of sociaal domein ingezet. In de Binnenstad zijn daarnaast alleen bij de adressen Polsbroek en Geweldigershoeek (St. Elisabeth woonzorg) containers voor papier, glas en/of plastic vinden, alsmede in het gebied boven het spoor.

In de Binnenstad wordt het huishoudelijk afval als volgt ingezameld.

Wat?	Waar?	Hoe?	Wanneer?
Restafval	Ondergrondse containers	Diftar (met pasje de inworpklep openen)	24/7
Oud papier en karton	Aan huis	In dozen, met een inzamelvoertuig en 2 beladers	1x per 2 weken
Glas	Aan huis	In zwarte krat, met een open bakwagen met containerbaken en 2 beladers	1x per 2 weken
Boeken, Electronica, Speelgoed, Textiel	Aan huis	BEST-tas, met een open bakwagen met containerbaken en 2 beladers	1x per 2 weken
Plastic, Metaal, drankkartons	Aan huis	Transparante plastic zakken met een inzamelvoertuig en 1 of 2 beladers	1x per 2 weken
GFT	Clusterplaats, rand van centrum	groene container, 80 of 140 liter, met een inzamelvoertuig (zijlader)	1x per 2 weken

³ Diftar staat voor de inzet van gedifferentieerde afvaltarieven. Dit betekent dat een deel van de afvalstoffenheffing door inwoners zelf te beïnvloeden is door minder restafval-aanbiedingen te doen.

6.2 BEDRIJFSAFVAL

De gemeente Zutphen biedt, waar dat mogelijk zou zijn binnen de huidige wettelijke kaders, op dit moment geen mogelijkheid om het bedrijfsafval aan de gemeente ter inzameling aan te bieden. Derhalve dienen hiervoor door de ondernemers in Zutphen contracten te worden gesloten met erkende inzamelaars.

Vier inzamelaars van bedrijfsafval hebben contractuele afspraken gemaakt met Circulus-Berkel, ten gevolge waarvan de inzamelaars aan hun klanten kunnen aanbieden ook gebruik te maken van de ondergrondse containers van Circulus-Berkel voor restafval. De bedrijven krijgen daarvoor een pasje. Andere inzamelaars zijn ook in de gelegenheid om met Circulus-Berkel een vergelijkbaar contract te sluiten, maar hebben daar om hen moverende redenen (nog) geen gebruik van gemaakt.

De commerciële inzamelaars acquireren zelf hun klanten en stellen zelf het tarief richting klant voor een inworp vast. Ook communiceren alleen zij, en niet Circulus-Berkel, met de klant over allerlei aangelegenheden aangaande de inzameling.

Per inworp van een ondernemer brengt Circulus-Berkel vervolgens een bedrag 10 kilo in rekening bij de betreffende commerciële inzamelaar. Periodiek haalt deze inzamelaar vervolgens een hoeveelheid restafval op bij Circulus-Berkel om dit naar een verbrandingsinstallatie te brengen.

Bij het inzamelen van papier/karton/PMD/Glas/Swill etc van bedrijven, speelt Circulus-Berkel geen rol.

6.3 HOEVEELHEDEN AFVAL

6.3.1. Huishoudelijk afval

Uit de onderstaande tabel volgt hoeveel afval van januari 2020 tot en met november 2020 is ingezameld in het Postcodegebied.

Soort afval	Materiaal	Aantal aanbiedingen per jaar	Tonnage per jaar	Kg per inwoner
Restafval:	verzamelcontainer	82.411	577	79
Restafval	minicontainer	5.170	161	122
GFT	minicontainer	12.730	280	38
PMD	Plastic zak transp.	?	219	30
Papier	In dozen	?	394	54
Glas	Zwarte krat	?	204	28

6.3.2. Bedrijfsafval

In 2020 zijn er in de Binnenstad 7230⁴ inworpen geregistreerd in de containers van Circulus-Berkel door 34 verschillende bedrijven. Bij een inworp/ storting van gemiddeld 10 kg komt dit neer op 72.300 kg aan restafval van die 34 bedrijven in de Binnenstad. Van de 7230 stortingen in 2020 is de horeca verantwoordelijk voor 3676 stortingen, dat is derhalve ruim 50%.

Bij het inzamelen van papier/karton/PMD/Glas/Swill etc van bedrijven speelt Circulus-Berkel geen rol, daarom is op dit moment niets bekend over deze aantallen. Het verkrijgen van detailinzicht in de afvalstromen in de Binnenstad zou (voor ieder scenario) waardevol zijn. Voor het aanleveren van informatie daarover is medewerking van de actieve afvalinzamelaars in de Binnenstad vereist. Die zijn hiervoor nog niet benaderd.

6.4 INZAMELDIENST

6.4.1. Huishoudelijk afval

In artikel 2 van het Uitvoeringsbesluit afvalstoffen Zutphen 2005, is (uitsluitend) Berkel Milieu N.V., handelend onder de naam *Circulus-Berkel*, aangewezen als inzameldienst die belast is met de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Gezien de fusie die op 1 december 2014 heeft plaatsgevonden bij Circulus Berkel, wordt in dit rapport ervan uitgegaan dat in het Uitvoeringsbesluit inmiddels wordt bedoeld 'Circulus-Berkel B.V.'⁵ aan te wijzen als inzameldienst die belast is met de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen.

Circulus-Berkel BV is een overheidsvennootschap waarvan de aandelen in eigendom zijn van de deelnemende gemeenten. Alleen gemeenten kunnen aandeelhouder zijn en deze aandeelhoudende gemeenten nemen taken af. Deze taken zijn beschreven in een dienstverleningsovereenkomst⁶ tussen de gemeente en Circulus-Berkel. Zo is er een dubbele binding met de gemeente: via de lijn van aandeelhouder en via de lijn van dienstverleningsovereenkomst.

6.4.2. Bedrijfsafval

De gemeente Zutphen biedt op dit moment geen mogelijkheid aan de ondernemers om hun bedrijfsafval aan de gemeente ter inzameling aan te bieden. Derhalve dienen hiervoor door de ondernemers in Zutphen contracten te worden gesloten met erkende inzamelaars.

Er zijn - naast een paar kleinere inzamelaars - vier grote afvalinzamelaars actief in de Binnenstad, te weten:

- Renewi
- Suez
- REMONDIS
- Ter Horst Groep

⁴ Door de beperkende maatregelen wegens Covid-19, geven de cijfers geen representatief beeld.

⁵ Om misverstanden te voorkomen, valt het aan te raden deze (naams)wijziging bij gelegenheid door te voeren in het betreffende Uitvoeringsbesluit.

⁶ Deze overeenkomst is door Bureau8080 BV niet ingezien.

Het verschilt per ondernemer welke afvalstromen de inzamelaar ophaalt.

Daarnaast zamelt Stadslogistiek Zutphen - bij wijze van retourlogistiek - bedrijfsafval in van ondernemers in de Binnenstad, doch uitsluitend papier, karton, plastic en glas. Dit gebeurt ofwel in opdracht van een commerciële inzamelaar ofwel in opdracht van de ondernemer uit de binnenstad.

6.5 STICHTING STADSLOGISTIEK STEDENDRIEHOEK

Een goederenhub is een lokaal initiatief om goederen binnen een stad te distribueren via een ontkoppelpunt aan de rand van de stad (hub). Vanaf de hub worden de goederen met kleine voertuigen naar de klanten in de stad gebracht. Doelstelling hierbij is vooral het terugdringen van de hoeveelheid CO2 die wordt uitgestoten en de luchtverontreiniging. Doel van de dienstverlening is in eerste instantie het brengen van de goederen naar de klanten. Dit is in Zutphen uitgebreid door de mogelijkheid te bieden om bepaalde transportverpakkingen mee retour te nemen.

In de Binnenstad wordt de stadsdistributie mede verzorgd door Stichting Stadslogistiek Stedendriehoek. Leveranciers geven hun goederen af op een naastgelegen bedrijventerrein De Mars. Daar worden de goederen op een elektrisch wagentje van de stichting geladen, om ze in de binnenstad af te leveren. De gemeente Zutphen faciliteert de stichting hierin, door bijvoorbeeld een ontheffing te verlenen voor het rijden door het wandelgebied. Stichting Stadslogistiek Stedendriehoek experimenteert door ook droge afvalstromen, zoals karton en plastic/folie mee retour te nemen.

In de Motie wordt hier indirect aan gerefereerd, want gevraagd wordt of deze Stichting ook een formele rol kan spelen in het gescheiden ophalen van zuivere afvalstromen, bijv bij supermarkten.

7. WETGEVING, REGELGEVING EN BELEID

7.1 EUROPEES BELEID

Vanuit de Europese Unie is er veel aandacht voor het verminderen en beheren van afvalstoffen. In het kader van het EU-actieplan voor de circulaire economie '[maak de cirkel rond](#)' zijn sinds 2015 verschillende richtlijnen op het gebied van afvalbeheer gewijzigd. Ook in het tweede voorgestelde [EU-actieplan voor de circulaire economie](#) 'Voor een schoner en concurrerender Europa' ligt de nadruk op het voorkomen, verminderen en recyclen van afval. Specifiek wordt er in gegaan op het verminderen van stedelijk afval. Daarnaast wil de Europese Commissie op het gebied van scheiding en kwaliteitsmanagement meer harmoniseren en standaardiseren.

De (in 2018 herziene) [Kaderrichtlijn Afvalstoffen \(2008/98/EG\)](#) (KRA) vormt de basis van de EU-wetgeving op het gebied van afvalstoffen. De richtlijn definieert de basisconcepten met betrekking tot afval. Het bevat bijvoorbeeld de definities van afval, recycling en terugwinning, maar legt ook uit wanneer afval ophoudt afval te zijn, en hoe een onderscheid kan worden gemaakt tussen afval en bijproducten. De Kaderrichtlijn verplicht lidstaten ook tot het opstellen van afvalbeheer- en afvalpreventieplannen.

Blijkens de Kaderrichtlijn Afvalstoffen en Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3)⁷ wordt met Stedelijk Afval bedoeld:

- a. gemengd afval en gescheiden ingezameld afval van huishoudens, met inbegrip van papier en karton, glas, metaal, plastic, bioafval, hout, textiel, verpakking, afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, afgedankte batterijen en accu's, en grofvuil, met inbegrip van matrassen en meubels;
- b. gemengd afval en gescheiden ingezameld afval uit andere bronnen indien dat afval in aard en samenstelling vergelijkbaar is met afval van huishoudens;

Stedelijk afval omvat niet afval van productie, landbouw, bosbouw, visserij, septische tanks en het riolerings- en zuiveringsstelsel, met inbegrip van zuiveringsslib, afgedankte voertuigen of bouw- en sloopafval.

7.2 BELEID RIJK

De sector Kantoor, Winkel en Dienstensector (KWD) bestaat uit ruim 1 miljoen bedrijven in overheid, onderwijs, vrije tijd, vervoer, winkels, horeca, handel, zorg en zakelijke dienstverlening. Zoals er Van Afval Naar Grondstof (VANG) doelstellingen zijn voor huishoudelijk afval heeft het Rijk ook doelstellingen voor het afval van bedrijven uit de KWD-sector, namelijk:

Van Afval Naar Grondstof (VANG) Buitenshuis. In 2022 van 2 miljoen ton naar 1 miljoen ton restafval voor KWD-bedrijven.

⁷ Bijlage F, hoofdstuk F.3.1

Dit is onderdeel van de transitie van een lineaire naar een circulaire economie. Een circulaire economie waarin zoveel mogelijk afval wordt voorkomen, producenten producten maken van recyclebaar materiaal, en waarin grondstoffen zo hoogwaardig mogelijk worden verwerkt en hergebruikt. Kortom waar kringlopen worden gesloten. In een circulaire economie bestaat afval niet.

In het *Nationale Grondstoffenakkoord* is de ambitie om in 2050 circulair te zijn opgeschreven. Daarnaast is het Nationale Grondstoffenakkoord uitgewerkt in vijf transitieagenda's. In de transitieagenda consumptiegoederen staat het volgende over bedrijfsafval:

- Scheiding van huishoudelijk en bedrijfsafval beperkt effectiviteit en kostenefficiëntie
- Raamovereenkomst verpakkingen: geen vergoeding bedrijfsafval
- Onnodige belasting door te veel inzamelvoertuigen in oude stadskernen
- Via uitzonderingsclausules in wet- en regelgeving is afval scheiden voor bedrijven vaak niet verplicht

Het Kabinet heeft in een reactie op de transitieagenda's aangegeven dat zij het wettelijk kader en de daarbij geldende uitzonderingen tegen het licht wil houden. Het Kabinet wil de mogelijke oplossingen in beeld brengen en samen met de betrokken partijen komen tot een samenhangende aanpak.

7.3 WETGEVING RIJK

De Nederlandse afvalregelgeving is vastgelegd in hoofdstuk 10 van de Wet Milieubeheer (Wm). Veel onderwerpen worden verder uitgewerkt in Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB), provinciale milieuverordeningen of gemeentelijke afvalstoffenverordeningen.

Wet Milieubeheer

Het begrip stedelijk afval wordt op dit moment niet gebruikt in de Wm⁸. In plaats daarvan wordt in de Nederlandse wetgeving een onderscheid gemaakt tussen huishoudelijk en bedrijfsafval.

Op grond van artikel 10.21 Wm heeft de gemeente een wettelijke zorgplicht voor het inzamelen van huishoudelijk afval en tevens de maatschappelijke opgave om bij te dragen aan doelstellingen gericht op vermindering van het huishoudelijk (rest) afval en verbetering van de scheiding en het hergebruik van grondstoffen. Voor het afval van bedrijven geldt deze wettelijke zorgplicht niet en is sprake van marktwerking.

De zorgplicht voor het bedrijfsafval ligt bij bedrijven zelf en niet bij de gemeentes. Op grond van artikel 10.37 Wm is het bedrijven verboden om zich te ontdoen van hun afval door afgifte aan een ander. Een belangrijke uitzondering⁹ daarop is indien 'die ander' een erkend inzamelaar is die voorkomt op de landelijk VIHB-lijst.

⁸ Het begrip 'stedelijk afval' hoeft ook niet in de nationale regelgeving worden opgenomen, omdat dit enkel van belang is voor verplichtingen inzake monitoring en rapportage.

Wel wordt er gezorgd dat de gescheiden inzameling van bepaalde stromen huishoudelijke afvalstoffen en bedrijfsafvalstoffen in lijn wordt gebracht met de bepalingen van de KRA.

⁹ Zie artikel 10.37 lid 2 sub a Wm.

De Kaderrichtlijn en de Wm richten zich met name op de milieu hygiënische wijze van *verwerking* van het afval. Deze wet- en regelgeving zegt echter niets over de mogelijke milieugevolgen die voortvloeien uit het *inzamelen* van het afval.

Op grond van artikel 10.23 lid 1 Wm stelt de gemeenteraad '*in het belang van de bescherming van het milieu*' een afvalstoffenverordening vast. Deze verordening heeft derhalve een bredere reikwijdte dan slechts het stellen van regels omtrent (de inzameling van) huishoudelijke afvalstoffen.

Ook afvalstoffen van maatschappelijke organisaties die naar aard en samenstelling vergelijkbaar zijn met huishoudelijke afvalstoffen worden in de huidige systematiek aangemerkt als bedrijfsafvalstoffen. Het is voor bedrijfsafvalinzamelaars nu vaak onrendabel om dat soortgelijk afval bij deze non-profitorganisaties gescheiden in te zamelen. Vooral omdat het om relatief zeer kleine hoeveelheden gaat. Daardoor hebben maatschappelijke organisaties momenteel geen mogelijkheid om het afval gescheiden in te zamelen of bestaat hiervoor zelfs een negatieve financiële prikkel.

Sinds 27 mei 2020¹⁰ is daarom artikel 10.21 lid 2 Wm aangepast, waarmee een grondslag is gecreëerd om in een algemene maatregel van bestuur regels te stellen over het zorgdragen door de gemeenteraad en burgemeesters en wethouders voor dergelijke afvalstromen. Zodra deze AMvB is opgesteld en van kracht is, kan de gemeenteraad en burgemeesters en wethouders hier dus nadere regels over opstellen. Dit (aan te wijzen) afval van non profit-organisaties wordt dan aangemerkt als huishoudelijke afvalstof.

Activiteitenbesluit Milieubeheer

In artikel 2.13 van het Activiteitenbesluit Milieubeheer (hierna Activiteitenbesluit) is kort gezegd bepaald dat een ondernemer zo vaak als nodig etenswaren, verpakkingen, sport- of spelmateriaal binnen een straal van 25 meter van het bedrijf verwijdert. Dit dient ter voorkoming van zwerfafval.

In artikel 1.2 van het Activiteitenbesluit worden daarnaast 3 categorieën bedrijven onderscheiden:

(i) Bedrijven die vallen onder algemene regels.

Uitgangspunt is dat bedrijven moeten voldoen aan de regels voor afvalscheiding die in het Activiteitenbesluit zijn opgenomen. De regels voor afvalscheiding in het Activiteitenbesluit zijn niet van toepassing op een bedrijf dat op grond van het Besluit omgevingsrecht een omgevingsvergunning milieu moet hebben.

(ii) Vergunningsplichtige bedrijven:

Voor vergunningsplichtige bedrijven is de verplichting tot afvalscheiding onderdeel van de omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag (Omgevingsdienst) geeft in de vergunning aan welke afvalstoffen die binnen de vergunde inrichting vrijkomen, gescheiden moeten worden gehouden en gescheiden moeten worden afgegeven.

De industrie is een voorbeeld van een bedrijfstak waarin afvalstoffen dikwijls in grote hoeveelheden en geconcentreerd vrijkomen. Het gaat dan meestal om zeer specifieke industriële afvalstoffen, die een eigen verwerkingstraject kennen.

(iii) Niet-inrichtingen:

¹⁰ Zie amendement Schonis van 30 maart 2020

Er zijn bedrijfsmatige activiteiten waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is en die niet vallen onder het Activiteitenbesluit, zoals de diverse beroepen die 'aan huis' worden uitgevoerd. Voor deze activiteiten gelden dezelfde scheidingsregels als voor consumenten.

Dit rapport gaat over bedrijven die voornamelijk onder de eerste categorie (i) vallen. Deze bedrijven zijn gehouden aan het activiteitenbesluit. Hierin staan normen voor het scheiden van afval. Ook is in artikel 2.12 de bepaling opgenomen dat het redelijkerwijs te vragen is aan deze bedrijven om de genoemde afvalstromen te scheiden. Sterker nog, het wordt deze bedrijven verboden om afvalstoffen te mengen, indien het gescheiden houden en gescheiden afgeven op grond van het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3) kan worden gevergd.

Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3)

Het Nederlands beleid inzake afvalbeheer en afvalpreventie is verder uitgewerkt in LAP3. In dit plan staan regels, zodat het afval verantwoord en zo hoogwaardig mogelijk verwerkt kan worden. Dit beleid is met de tweede wijziging van LAP3 op 2 maart 2021 gewijzigd. Het 'gescheiden houden van gescheiden afval' kan volgens LAP3 gevergd in situaties zoals omschreven in de onderstaande tabel:

Afvalstoffencategorieën*	Gescheiden houden en gescheiden afgeven wordt gevergd als**
Papier en karton	wekelijks ontstaat
Bioafval en daarmee vergelijkbaar biologisch afbreekbaar bedrijfsafval	vrijkomt bij landbouw en veilingen of zijnde keukenafval, snijresten en/of onverpakte over-de-datum/onverkoopbare producten: dagelijks ontstaat bij een bedrijf met een professionele keuken, of dagelijks ontstaat bij handel/verkoop
Glazen verpakkingen	dagelijks ontstaat
Kunststof	zijnde landbouwplastic vrijkomt bij landbouw of zijnde folie: wekelijks ontstaat, of incidenteel 400 liter of meer vrijkomt
EPS (piepschuim) verpakkingen	wekelijks ontstaat of incidenteel 1000 liter of meer vrijkomt
A- en B-hout of Houten verpakkingen	maandelijks 3 m ³ of meer vrijkomt of incidenteel 3 m ³ of meer vrijkomt
Groenafval	vrijkomt bij landbouw, bos en natuur of openbaar groen of wekelijks vrijkomt, of incidenteel 3 m ³ of meer vrijkomt
Textiel	zijnde bedrijfskleding, linnengoed en/of onverkoopbaar textiel: wekelijks ontstaat, of incidenteel 1 m ³ of meer vrijkomt
Matrassen	incidenteel in hoeveelheden van 10 stuks of meer vrijkomen

7.4 LOKALE REGELGEVING ZUTPHEN

Afvalstoffenverordening Zutphen 2005

Gelet op de tekst van de Wm en de wetsgeschiedenis is het mogelijk dat de gemeente in haar afvalstoffenverordening regels over de inzameling van

bedrijfsafvalstoffen opneemt. De volgende bepalingen in de Afvalstoffenverordening Zutphen 2005 (hierna 'Afvalstoffenverordening') zijn voor dit onderzoek relevant:

Artikel 22

Op grond van artikel 22 Afvalstoffenverordening kan het college categorieën van bedrijfsafvalstoffen aanwijzen die door de inzameldienst worden ingezameld, meer specifiek door Circulus-Berkel.

Artikel 23

Het aanbieden van die (specifiek via artikel 22 aangewezen) bedrijfsafvalstoffen aan Circulus-Berkel is volgens artikel 23 lid 2 Afvalstoffenverordening wel toegestaan, indien aan de daarmee ontstane belastingplicht op grond van de verordening afvalstoffenheffing wordt voldaan. Anders gezegd, indien reinigingsrecht wordt betaald.

Artikel 24

Indien een bedrijf zijn afvalstoffen wil aanbieden aan een ander dan Circulus-Berkel, dan kan het college volgens artikel 24 Afvalstoffenverordening regels stellen voor het ter inzameling aanbieden daarvan bedrijfsafvalstoffen.

Artikel 30

Het is tot slot volgens artikel 30 Afvalstoffenverordening verboden afvalstoffen, stoffen of voorwerpen zodanig te laden, te lossen of te vervoeren of andere werkzaamheden te verrichten dat de weg wordt verontreinigd of het milieu nadelig kan worden beïnvloed.

Uitvoeringsbesluit afvalstoffen Zutphen 2005

In het Uitvoeringsbesluit afvalstoffen Zutphen 2005 (hierna 'Uitvoeringsbesluit') zijn nadere regels gesteld ter uitvoering van de Afvalstoffenverordening.

Ten aanzien van de artikelen 22, 23 en 24 van de Afvalstoffenverordening geldt echter dat hier nog geen nadere regels voor zijn gesteld, doch dat er wel ruimte voor is gereserveerd in artikel 21 en 22 van het Uitvoeringsbesluit. Ten aanzien van artikel 30 geldt dat er nog geen ruimte voor is gereserveerd.

7.5 OVERIGE JURIDISCHE ASPECTEN EN KADERS

Wet Markt en Overheid

Als bedrijven verplicht worden om mee te doen aan de inzameling van huishoudelijk afval, dan worden andere commerciële inzamelaars benadeeld. Dat is verboden op grond van de Wet Markt en Overheid. Met goede argumenten kan de gemeenteraad de inzameling van bedrijfsafval tot "algemeen belang" verklaren en zelf gaan acteren op de markt. Voor maatschappelijke organisaties (zoals scholen) is hier in 2020 een concrete wettelijke mogelijkheid voor gecreëerd in artikel 10.21 lid 2 en 3 Wm.

Gemeenten zijn verplicht om de integrale kosten van het verzamelen van bedrijfsafval door te rekenen en daarmee moet het tarief minimaal marktconform zijn. De begrote opbrengsten van een reinigingsrecht mogen niet hoger zijn dan de begrote

uitgaven. Is er sprake van een privaatrechtelijke overeenkomst, dan mag een gemeente wel winst maken.

De kleinere gemeenten stellen het reinigingsrecht voor bedrijven vaak gelijk aan de afvalstoffenheffing, plus 21% BTW. Sommige gemeenten bepalen een staffel voor een gemiddeld aantal stortingen of nemen een vast bedrag per categorie bedrijven op.

Indien een gemeente voldoet aan de wettelijke verplichting van integrale doorberekening van de kosten bij reinigingsrecht of marktconforme tarieven hanteert als ze acteert als inzameldienst, dan voldoet de gemeente aan de regels van de Wet Markt en Overheid.

Reinigingsrecht of overeenkomst

Vrijwel alle gemeenten die bedrijfsafval inzamelen heft reinigingsrecht. Een aantal gemeenten heeft in een verordening reinigingsrechten bepaald dat bedrijven *altijd* een reinigingsrecht betalen, tenzij ze een afvalcontract bij een erkende afvalinzamelaar kunnen tonen. Soms wordt nog een aparte eenvoudige overeenkomst voor het inzamelen van bedrijfsafval opgesteld.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Gemeenten zijn Vpb-plichtig over haar economische activiteiten. Dat is het geval als de omzet uit het inzamelen van bedrijfsafval meer dan 15-20% van de totale omzet uitmaakt.

8. OVERIGE KADERS

8.1 AFVALFONDS VERPAKKINGEN

In de Motie wordt aandacht gevraagd voor de rol van het Afvalfonds Verpakkingen (hierna "Afvalfonds").

*“Daarbij lijkt het wensbeeld van één elektrisch voertuig het centrumgebied in die alle grondstofstromen inzamelt logisch. **Het past (nog) niet in de huidige wet-regelgeving en vergoeding systematiek van het landelijke Afvalfonds.** Meer gemeenten denken hierover na. Zutphen kan het initiatief nemen, maar wel in wetenschap dat het een uitdaging is waar nog veel werk voor moet worden verzet.”*

Mede om deze reden wordt de rol van het Afvalfonds nader toegelicht in dit rapport.

Het Afvalfonds is namens het verpakkende bedrijfsleven verantwoordelijk voor het inzamelen en recyclen van verpakkingen.

Dit doen zij door:

1. het innen van de afvalbeheersbijdrage bij de bedrijven die verpakte producten op de Nederlandse markt brengen;
2. het verstrekken van vergoedingen (aan gemeenten) voor het (gescheiden) inzamelen van huishoudelijk verpakkingsafval;
3. het aan de overheid rapporteren over alle op de markt gebrachte verpakkingen en de daarbij behaalde recyclingpercentages.

In opdracht van het Afvalfonds, verzamelt Nedvang de cijfers over de inzameling en recycling van al het verpakkingsafval in Nederland. Zij brengt de situatie in kaart en ondersteunt gemeenten en afvalbedrijven bij het optimaliseren van hun prestaties. De verzamelde cijfers levert Nedvang aan bij het Afvalfonds, die deze verwerkt in de monitoringsrapportage. Ook gebruikt Nedvang deze cijfers om het Afvalfonds een betaaladvies te geven over de vergoedingen aan gemeenten en afvalbedrijven.

De uitvoering van de taak van het Afvalfonds zoals opgesomd onder 1. en 2. is relevant voor het geval in Zutphen het bedrijfsafval en het huishoudelijk afval geheel of gedeeltelijk¹¹ wordt ingezameld.

Volgens de Motie zou de vergoedingssystematiek van het Afvalfonds alsdan een knelpunt kunnen zijn. Het is ons echter bekend dat het Afvalfonds in de praktijk goede vergoedingsafspraken hierover maakt met gemeentes waar het reinigingsrecht al is ingevoerd.

Per 1 januari 2023 wordt de producentenverantwoordelijkheid voor verpakking uitgebreid naar bedrijven. Het verpakkingsfonds is gevraagd om met een voorstel te komen hoe hier namens het verpakkende bedrijfsleven invulling aan te geven. Dit zou betekenen dat het onderscheidt wordt opgeheven en de vergoeding structuur ook voor het bedrijfsafvaldeel zou kunnen worden verstrekt.

¹¹ Middels invoering van het reinigingsrecht.

9. SCENARIOS

Op basis van bovenstaande kaders en de huidige situatie komen we tot een zevental scenario's. Deze vallen uiteen in een passieve of actieve rol voor de gemeente.

Gemeentes hebben in Nederland geen wettelijke, formele taak op het gebied van bedrijfsafvalinzameling. Dat betekent ook dat de Gemeente Zutphen kan beslissen om een passieve rol te pakken. Indien de gemeente meer regie over het bedrijfsafval, en vooral binnenstedelijk wil, kan de Gemeente Zutphen ervoor kiezen om een actieve rol te pakken. Vooral KWD-afval leent zich hier goed voor. Daarnaast kan de gemeente zo veel meer regie pakken en daardoor de uitdagingen het hoofd bieden.

De passieve rollen bestaan uit:

1. Niets doen
2. Vrijwillige collectieve inzameling ondernemers
3. Vrijwillige collectieve inzameling inzamelaas (White Label)

De actieve rollen bestaan uit:

4. Nadere verplichtingen huidige lokale regelgeving opleggen
5. Reinigingsrecht
6. Contracten inzameldienst
7. Stedelijk afval

9.1 NIETS DOEN

Vanuit haar wettelijke rol hoeft de Gemeente niets te doen op het gebied van bedrijfsafval. Dit zou betekenen dat alle bedrijven met een commerciële bedrijfsafvalinzamelaar een contract moeten afsluiten. Dit heeft als gevolg meer vervoersbewegingen en geen sturing vanuit de Gemeente op bijvoorbeeld hogere scheidingsdoelstellingen. Daarnaast is het enige instrument wat de Gemeente op dat moment heeft om bij te sturen, handhaving. Dit zal naast een extra belasting voor handhaving ook vaak leiden tot een 'negatief' gesprek in plaats van een positieve stimulans.

9.2 VRIJWILLIGE COLLECTIEVE INZAMELING ONDERNEMERS

De Gemeente kan een aanjagende/ ondersteunende rol nemen bij het collectief afsluiten van een contract namens ondernemers in de Binnenstad met een commerciële afvalinzamelaar. Dit moet op basis van vrijwilligheid van de ondernemers in het gebied. Belangrijke uitgangspunten hierbij, is dat een gezamenlijk doel (bijvoorbeeld leefbaarheid / schone straat) gevonden moet worden en dat bijvoorbeeld kostenbesparing onderdeel moet uitmaken van de oplossing om het collectief bij elkaar te houden. Daarnaast constateren wij dat bij diverse collectieve trajecten een regie rol¹² belangrijk is, de gemeente zou hierin een centrale rol kunnen spelen. Desondanks kan de gemeente slechts beperkt

¹² In de Plantage buurt in Amsterdam werken 19 culturele instellingen collectief aan duurzaamheid. Een van de projecten die aldaar is opgetuigd is een zero waste expeditie waarbij een collectief contract met Renewi is afgesloten. Om het collectief te laten slagen is daarbij een onafhankelijke regisseur / aanjager noodzakelijk om de continuïteit te borgen.

stimuleren en niet bepalen / sturen. Tenslotte is het een civielrechtelijk contract tussen ondernemers en inzamelaar.

Belangrijk criterium om bij te dragen aan een schone, leefbare stad is dat iedereen (of een groot deel) meedoet. Anders zullen vervoersbewegingen van andere partijen nog steeds plaatsvinden.

Tot slot is dit een langdurig traject waarbij eerst gezamenlijkheid moet worden bevorderd en ontwikkeld, onder andere vanwege de verschillende contractdata. Gemiddeld is de doorlooptijd 1,5 tot 2 jaar.

9.3 VRIJWILLIGE COLLECTIEVE INZAMELING INZAMELAARS

Gezien het beperkte aantal partijen dat actief is in de binnenstad van Zutphen zou ook gekeken kunnen worden naar gezamenlijke vrijwilligheid aan de kant van de inzamelaars. Onder andere in Gouda, Haarlem en Amsterdam zijn hier pilots voor gestart.

Hierbij wordt voor restafval¹³ door één gezamenlijke kraakperswagen ingezameld bij klanten van diverse inzamelaars. Het contract met de klant blijft dus behouden door de huidige inzamelaar, maar deze zamelen gezamenlijk met een wagen bij hun gezamenlijke klanten in. De verwerking vindt vervolgens op basis van een verdeelsleutel plaats bij iedere inzamelaars eigen verwerker.

Naast de belangrijkste uitdaging dat gezien de doelstellingen van Zutphen alle partijen moeten meedoen, is er nog een belangrijk vraagstuk rondom de mededinging. Hoe voorkom je dat marktpartijen die niet meedoen, toch nog een positie in de binnenstad van Zutphen kunnen verwerven. Borging hiervan is noodzakelijk en is op dit moment nog niet in voorzien in de diverse pilots.

9.4 NADERE VERPLICHTINGEN HUIDIGE LOKALE REGELGEVING OPLEGGEN

Zoals uiteengezet in paragraaf 7.3 van dit rapport, dient de gemeenteraad in de afvalstoffenverordening van Zutphen regels te stellen 'in het belang van het milieu'. Dit zit verdisconteerd in artikel 24 van de Afvalstoffenverordening¹⁴. Daarin is bepaald dat wanneer een bedrijf zijn afvalstoffen wil aanbieden aan een ander dan Circulus-Berkel, dat het college dan regels kan stellen voor het *ter inzameling aanbieden* daarvan. De focus bij formulering van die regels door het college ligt dus op de ontdoener van het afval.

Die regels zijn vooralsnog niet (formeel) gesteld in Zutphen, zo blijkt uit artikel 21 van het Uitvoeringsbesluit. Daar is echter wel al ruimte voor gecreëerd en dat biedt mogelijkheden. De meer bekende voorbeelden van algemene regels aangaande het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafval, zijn

- De tijdstippen en de plaats waarop bedrijfsafval mag worden aangeboden
- De wijze waarop het bedrijfsafval mag worden aangeboden, bijvoorbeeld in dichte rolcontainers;
- Verplichtingen om de container na inzameling direct weer binnen te halen;

¹³ Op termijn wordt ook gekeken naar andere stromen.

¹⁴ Zie ook de wetsgeschiedenis van artikel 10.23 Wm (Kamerstukken II, 1988/1989, 26 638, nr. 3, p. 48)

- Het type materieel dat mag worden gebruikt voor het ter inzameling aanbieden.

Artikel 24 Afvalstoffenverordening biedt ons inziens echter ook (meer onontgonnen) mogelijkheden om regels te stellen die beogen de milieuaspecten van handelingen met afvalstoffen te beperken.

Zo zouden (gemotiveerd) regels opgesteld kunnen worden die ertoe leiden dat (kleinere) afvalstromen alleen via een emissievrij vervoersmiddelen mag worden ingezameld, teneinde de verkeersdrukke in de binnenstad te verminderen en de luchtkwaliteit aldaar te verbeteren. Ook kunnen mogelijk regels worden opgesteld die er toe leiden dat bepaalde afvalstromen worden ingezameld met behulp van een afvalhub, al dan niet door middel van retourlogistiek.

Dit scenario is op hoofdlijnen juridisch getoetst door een gespecialiseerd bestuurs- en milieurecht advocaat. Echter, per uitgewerkte regel zal deze nog wel juridisch beoordeeld dienen te worden. Zo mag een nadere regel niet in strijd met hogere wetgeving zijn. Ook dient een nadere regel aantoonbaar in het belang van het milieu te zijn. De nadere regels mogen bovendien niet in strijd zijn met algemene rechtsbeginselen, zoals het evenredigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel. Er zal ook goed moeten worden gemotiveerd waarom de regels passen binnen de gestelde wettelijke kaders en waarom de milieuvoordelen opwegen tegen de nadelen. Een gedocumenteerde inventarisatie van de milieuwinst en betrokken belangen is van belang in het kader van de zorgvuldige voorbereiding.

Aan de hand van de concrete regels die men zou willen stellen, zal moeten worden getoetst of deze passen binnen deze kaders. Het is echter onze inschatting dat bijvoorbeeld een regel, die de ontdoener ertoe verplicht ervoor zorg te dragen dat de inzameling van het bedrijfsafval niet leidt tot CO₂- uitstoot, binnen de juridische mogelijkheden behoort.

9.5 REINIGINGSRECHT

De Gemeente Zutphen kan ook een actieve rol pakken op het gebied van bedrijfsafval, door de inzameling van (deel) van het bedrijfsafval vergelijkbaar met de KWD-sector zelf ter hand te nemen. Men denke normaliter aan restafval, papier/karton en glas.

Het reinigingsrecht invoeren vanuit een algemeen belang, namelijk de leefbaarheid en toegankelijkheid van de binnenstad, kan overwogen worden. Het invoeren van het reinigingsrecht houdt concreet in dat ondernemers tot een bepaalde hoeveelheid afval (bijvoorbeeld 400 of 800 liter restafval per week) gebruik mogen maken van de huishoudelijke inzamelstructuur en hiervoor een vergoeding betalen, het reinigingsrecht.

Indien het reinigingsrecht in de Binnenstad wordt ingevoerd voor bedrijven die gemiddeld 9 afvalzakken per week hebben¹⁵, dan is het de inschatting dat van de 1070 bedrijven in het Postcodegebied:

¹⁵ Inclusief papier, karton, plastic en glas. Uiteraard kan ook gekozen worden voor een hoger of lager gemiddeld aantal zakken per week; iedere gemeente blijkt daar andere keuzes in te maken.

- 968 bedrijven **wel** onder het reinigingsrecht *kunnen* vallen
- 60 bedrijven **misschien** onder het reinigingsrecht kunnen vallen
- 42 bedrijven **niet** onder het reinigingsrecht vallen

Er zijn in het Postcodegebied echter 77 horeca gelegenheden¹⁶, waarvan

- 39 bedrijven minder dan 10 werknemers hebben.
- 20 bedrijven tussen de 10 en 19 werknemers hebben.
- 28 bedrijven meer dan 20 werknemers hebben

Het is dus aannemelijk dat (968-39 horeca) = 929 bedrijven wel onder het reinigingsrecht *kunnen* vallen in Zutphen¹⁷. Zie ook de volgende tabel.

Bedrijfscategorie	Aantal werknemers						Totaal
	1-4	5-9	10-19	20-49	50-99	>100	
Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening	197	5	1				203
Bouwnijverheid	32						32
Financiële instellingen	5	4	2				11
Cultuur, sport en recreatie	65	2	2	2			71
Gezondheidszorg en welzijnszorg	137	16	12	7	3	2	177
Groothandel en detailhandel; reparatie van auto's	130	54	13	2	2	1	202
Industrie	32	2	2	1		1	38
Informatie en communicatie	42	8	2				52
Landbouw, bosbouw en visserij	2						2
Logies-, maaltijd- en drankverstrekking	31	18	20	7		1	77
Onderwijs	68	3	2	4	1	2	80
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen		1	1	1		3	6
Overige dienstverlening	57	6	1				64
Verhuur van en handel in onroerend goed	9	5					14
Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening	25	4	1				30
Vervoer en opslag	7	1	1		1	1	11
Eindtotaal	839	129	60	24	7	11	1070

Deze eerste analyse is gedaan op basis van het aantal werknemers dat bij een bedrijf werkt en de ervaring die wij hiermee hebben in andere steden¹⁸.

Indien minder dan 10 werknemers bij een bedrijf werken, blijkt het reinigingsrecht vaak een interessant alternatief¹⁹ voor een KWD-bedrijf. Bij een bedrijf tussen de 10 en 20 werknemers is het onder andere branche afhankelijk. De 42 bedrijven waar meer dan 20 werknemers werken, hebben meestal een dermate grote hoeveelheid afval dat naar alle waarschijnlijkheid commerciële partijen dit efficiënter en beter kunnen inzamelen.

Het aantal werkzame personen binnen een bedrijf geeft een goede indicatie, maar is vanzelfsprekend niet de enige factor. In bepaalde branches waar veel bezoekers komen, kunnen andere factoren een belangrijke rol spelen in het veroorzaken van (veel) afval, bijvoorbeeld in de horeca, waardoor ze niet in aanmerking komen voor het reinigingsrecht. Het is daarom ook mogelijk om een gecombineerde indeling te maken op basis van het aantal werkzame personen en KvK branche-indeling, zoals in Zwijndrecht.

¹⁶ Zie de sector Logies-, maaltijd en drankverstrekking.

¹⁷ Dit zal echter niet direct het geval zijn, zo'n aantal zal in de loop van de jaren groeien.

¹⁸ Zie bijvoorbeeld Arnhem.

¹⁹ Waarbij de prijs van het reinigingsrecht natuurlijk een essentiële rol speelt. Voor hele kleine bedrijven/winkels die nauwelijks afval aanbieden, kan het reinigingsrecht weer als duur worden ervaren ten opzichte van een commerciële inzamelaar.

Binnen het reinigingsrecht kan vervolgens een onderscheid gemaakt worden tussen vrijwillig en verplicht reinigingsrecht.

Vrijwillig reinigingsrecht houdt concreet in dat ondernemers een mogelijkheid wordt geboden, maar zelfstandig de afweging kan maken of die dat doet en zelf een contract met een commerciële aanbieder afsluit. (opt-in)

Het verplicht reinigingsrecht betekent concreet dat de Gemeente ondernemers tot een bepaalde hoeveelheid afval verplicht om deel te nemen aan het reinigingsrecht, tenzij hij een contract afsluit met een commerciële afvalinzamelaar en dit aantoont bij de Gemeente en vrijstelling van het reinigingsrecht krijgt (opt-out).

Daarnaast kan de grens van de hoeveelheid afval zodanig gekozen worden dat je het reinigingsrecht aantrekkelijk maakt voor zowel de kleine ondernemers als de middengroep. Voordelen van dit systeem zijn namelijk 24/7 toegankelijk en een directe relatie met de Gemeente. Daarnaast verminder je daardoor waarschijnlijk het aantal vervoersbewegingen omdat je het juist aantrekkelijk maakt voor een middengroep die nu allemaal een eigen commercieel contract hebben.

Het reinigingsrecht is een retributie systeem waardoor je geen winst op deze activiteit als Gemeente mag maken (vergelijkbaar met de afvalstoffenheffing). Dit betekent ook dat je niet in aanraking komt met de wet Markt en Overheid. Wel moeten afspraken gemaakt worden met het Afvalfonds over de vergoedingenstructuur voor verpakkingstromen, omdat in principe er geen vergoeding is voor bedrijven. Discussiepunt in deze kan zijn dat op dit moment waarschijnlijk ook al voor een deel vergoed wordt voor de 'illegale' ingezamelde verpakkingstromen van bedrijven die meedoen met de huishoudelijke inzameling.

Circulus-Berkel is een overheidsvennootschap waarvan de aandelen in eigendom zijn van de deelnemende gemeenten. Vanuit de regelgeving op het gebied van Europees aanbesteden is er dan wel een begrenzing in de hoeveelheid commerciële taken die Circulus-Berkel kan uitvoeren. Dit is een aspect dat aandacht en nader onderzoek verdient, indien het invoeren van reinigingsrecht als mogelijk scenario wordt gekozen door de gemeente.

9.6 CONTRACTEN INZAMELDIENST

De Gemeente kan er ook voor kiezen om te gaan acteren als 'commerciële' afvalinzamelaar en individuele contracten te sluiten met diverse ondernemers. Hierbij zou dan een concrete rol voor Circulus-Berkel zijn weggelegd. Voorwaarden hierbij is dat de Gemeente marktconforme tarieven dient te hanteren, winstbelasting (VPB) te betalen en geen gebruik mag maken van de inzamelmethode voor het huisvuil. Dit betekent dus dat er een aparte dienst in het leven dient te worden geroepen, waarbij in het geval van de Gemeente Zutphen ook een aparte inbesteding voor de inzameling en verwerking van het bedrijfsafval via deze dienst dient te gebeuren aan waarschijnlijk Circulus-Berkel.

Kritische vragen/kanttekeningen hierbij zijn:

- Wat is de toegevoegde waarde voor ondernemers om een commercieel contract af te sluiten met de Gemeente die met marktconforme tarieven werkt?

- Zal een extra 'commerciële' partij niet tot extra vervoersbewegingen leiden?
- Deze Gemeentelijke inzameldienst zal aan dezelfde venstertijden etc. als commerciële partijen gehouden zijn. (24/7 inzamelen is dus geen optie)
- Is er voldoende schaalgrootte om überhaupt met marktconforme tarieven te werken of zal het duurder worden?

9.7 STEDELIJK AFVAL

Het Europese begrip Stedelijk Afval wordt op dit moment niet gebruikt in de Wet Milieubeheer. In plaats daarvan wordt in Nederland een onderscheid gemaakt tussen huishoudelijk- en bedrijfsafval. Desalniettemin is door het kabinet aangegeven dit te onderzoeken als reactie op de transitieagenda's, waarin wordt opgemerkt dat de scheiding van huishoudelijk en bedrijfsafval niet bijdraagt aan efficiency en kostenbesparing.

Hier is door het kabinet onder andere invulling aan gegeven door de gemeente Amsterdam te laten experimenteren met het gezamenlijk inzamelen en verwerken van huishoudelijk- en bedrijfsafval in de 9 straatjes. Middels de Crisis- en herstelwet (en vanaf 2022 middels de Omgevingswet) kunnen door middel van pilots en experimenten plaatselijk uitzonderingen worden gemaakt op bepaalde wet- en regelgeving, zolang het om innovatieve en duurzame initiatieven gaat die ook een bijdrage leveren aan de economische ontwikkelingen.

Amsterdam experimenteert met deze pilot die is gestart op 1 januari 2021 voor vijf jaar met een regie rol op deze gezamenlijke inzameling en verwerking. Voor veel, met name binnenstedelijke, gebieden kan dit een oplossing bieden omdat een partij de regie voert op de inzameling in één gebied.

Het ministerie heeft echter aangegeven geen nieuwe pilots toe te staan alvorens de pilot in Amsterdam is geëvalueerd. Voor Zutphen is dit op de korte termijn dus geen oplossing, wel zou, indien dit politiek gewenst is, actief gelobbyd kunnen worden voor het invoeren van stedelijk afval in wetgeving.

10. ANALYSE SCENARIO'S

In dit hoofdstuk beschrijven we hoe de diverse scenario's invulling geven aan de vraag op welke wijze het huishoudelijk- en bedrijfsafval gecombineerd ingezameld kan worden om bij te dragen aan de doelstellingen van de gemeente. Tevens wordt daarbij rekening gehouden met de kaders

De belangrijkste doelen die de Gemeente Zutphen voor de binnenstad heeft zijn:

- I. Vervoersbewegingen: Het aantal vervoersbewegingen moet afnemen, vanwege de logistieke druk van de binnenstad;
- II. Uitstoot: de grondstoffen worden in 2023 slechts nog door elektrische wagens ingezameld;
- III. Scheidingspercentage: Het scheidingspercentage van zowel het huishoudelijk afval als het bedrijfsafval moet verbeterd worden en geschikt zijn voor hoogwaardige verwerking.

Ten aanzien van het tweede doel, wordt terzijde nog opgemerkt dat dit - uiteraard - ook bereikt zou kunnen worden door het invoeren van een milieuzone²⁰ en/of een zero emissiezone²¹. Het nadeel daarvan is dat dergelijke zones betrekking hebben op alle wagens die de binnenstad in willen rijden. Dat heeft derhalve ook grote impact op bijvoorbeeld het openbaar vervoer en/of de distributie van de goederen voor de binnenstad. Alhoewel het invoeren van dergelijke zones met het oog op de toekomst en het milieu kan worden toegejuicht, valt het buiten de scope van deze opdracht om daar naar onderzoek naar te doen.

Gevraagd is om bij de advisering voor een bepaald scenario, rekening te houden met

- (i) huidige wet- en regelgeving,
- (ii) consequenties voor de wettelijke monitoring,
- (iii) de relatie met het afvalfonds,
- (iv) de businesscase
- (v) de consequenties voor het zwerfafval,
- (vi) het creëren van mogelijkheden van aanvullende werkgelegenheid voor mensen uit het sociaal domein
- (vii) de benodigde stappen richting 2023
- (viii) specifieke situatie of samenstelling van bedrijven in het gebied

Hieronder zal dit per scenario uiteen worden gezet.

10.1 NIETS DOEN

Doelstellingen

Indien de gemeente geen enkele actie onderneemt omdat zij geen wettelijke verantwoordelijkheid heeft bij de inzameling van bedrijfsafval, dan valt te verwachten dat de vervoersbewegingen en daarmee de uitstootpercentages licht toenemen.

²⁰ Een milieuzone is een gebied in een stad waar bepaalde vervoersmiddelen niet mogen rijden.

²¹ Bij een zero emissie zone mogen alleen nul emissie vracht- en bestelauto's deze zone binnenrijden.

Het 'niets doen' van de gemeente op dit vlak, zal op zichzelf geen effect hebben op het scheidingspercentage. Bedrijven worden echter - via het nieuwe LAP - vanuit de overheid steeds meer ertoe bewogen het afval beter te scheiden. Nadeel daarvan is dat het apart inzamelen van deze verschillende afvalstromen, extra vervoersbewegingen met zich meebrengt ten opzichte van het afvoeren van het afval als één afvalstroom. Indien dat separaat inzamelen ook nog door veel verschillende inzamelaars in de binnenstad gebeurt, leidt dat dus tot meer vervoersbewegingen en een hogere uitstoot.

Kaders

Indien voor dit scenario wordt gekozen, dan blijft de gemeente aan de huidige wet- en regelgeving voldoen en heeft het geen consequenties voor de wettelijke monitoring en de relatie met het Afvalfonds. Het is bijna overbodig te vermelden dat het eveneens geen effect zal hebben op een businesscase, noch op het zwerfafval. Ook zal er geen mogelijkheden van aanvullende werkgelegenheid voor mensen uit het sociaal domein worden gecreëerd. Er hoeven geen stappen ondernomen te worden tot 2023 en de samenstelling van de binnenstad is verder niet relevant.

Aangezien in de Motie juist is opgeroepen te onderzoeken wat de gemeente *wel* kan doen, wordt dit scenario verder niet geadviseerd. Volledigheidshalve is het scenario echter wel opgenomen in het rapport.

10.2 VRIJWILLIGE COLLECTIEVE INZAMELING ONDERNEMERS

Doelstellingen

Indien de Gemeente met succes een aanjagende/ ondersteunende rol neemt bij het collectief afsluiten van een contract namens (bijna alle) ondernemers in de Binnenstad met een commerciële afvalinzamelaar, zal het aantal vervoersbewegingen afnemen en het uitstootpercentage afnemen, omdat er efficiënter kan worden ingezameld door bovendien nog maar één inzamelaar. Wel is het daarbij van belang dat (bijna) alle ondernemers meedoen en mee blijven doen. Anders zullen vervoersbewegingen van andere partijen nog steeds plaatsvinden. Een sterke grote ondernemersvereniging kan hierbij een bepalende rol spelen.

Doordat er collectief wordt ingekocht door een grote groep ondernemers, loont het voor een inzamelaar eerder om aparte afvalstromen zoals swill ook in te gaan zamelen tegen een redelijke prijs. Indien deze stroom in de Binnenstad wordt ingezameld, bestaat een reële kans dat meer ondernemers die afvalstroom daardoor toch ook gaan scheiden. Het kan dus een licht positief effect hebben op het scheidingspercentage.

Kaders

Indien voor dit scenario wordt gekozen, dan heeft het geen effect op de huidige wet- en regelgeving. Ook heeft het geen consequenties voor de wettelijke monitoring, de relatie met het Afvalfonds of op een businesscase.

Ten aanzien van het terugdringen van zwerfafval kan het scenario een licht positief effect hebben. Zwerfafval ontstaat door diverse oorzaken. Meestal zijn het mensen die rondlopen in een winkelcentrum of die op weg zijn in de auto of op de fiets die

zwerfafval veroorzaken. Maar ook bij de inzameling van huis- en bedrijfsafval kan bijvoorbeeld door morsen zwerfafval ontstaan²².

Doordat al het bedrijfsafval in de binnenstad door dezelfde inzamelaar wordt opgehaald, zullen de medewerkers van de ophaaldienst eerder genegen zijn zwerfvuil rondom bedrijfsafval eveneens mee te nemen. Een schone straat straalt immers direct positief af op de betreffende inzamelaar. Bovendien kunnen bij het selecteren van de inzamelaar, ook gezamenlijke eisen (KPI's) worden gesteld ten aanzien van het terugdringen van zwerfafval.

Dergelijke eisen kunnen ook gesteld worden ten aanzien van de wens van de gemeente om aanvullende werkgelegenheid te creëren voor mensen uit het sociaal domein. Wel dient men zich te realiseren dat dit vandaag de dag meer een wens is van een gemeente dan van de gemiddelde ondernemer. Indien het creëren van dergelijke werkgelegenheid extra kosten met zich meebrengt, dan ligt het in de lijn der verwachting dat ondernemers in het gebied niet snel zullen genegen zijn dit als selectie criterium op te nemen.

De gemeente zal stappen moeten ondernemen tot niet alleen 2023, maar ook daarna. Het is een langdurig traject waarbij eerst gezamenlijkheid moet worden bevorderd en ontwikkeld, onder andere vanwege de verschillende einddata van de contracten die bestaan met de diverse inzamelaars. Gemiddeld is de doorlooptijd van dit scenario 1,5 tot 2 jaar. Daarna is het van belang om ook nieuwkomers in de binnenstad te laten aansluiten bij de collectieve inzameling en om de huidige deelnemers niet te laten overstappen. Niet alleen de kosten, maar ook het niveau van op-maat-gemaakte serviceverlening van de betreffende inzamelaar is daarvoor essentieel. Daarbij is ook de samenstelling van de ondernemers in de binnenstad zeer relevant. Een luxe hotel heeft immers andere eisen en wensen dan een tabakswinkel of autogarage. Aangezien de meeste bedrijven in de Binnenstad onder de KWD-sector vallen, is de Binnenstad als gebied wel geschikt voor een dergelijk scenario.

10.3 VRIJWILLIGE COLLECTIEVE INZAMELING INZAMELAARS

Doelstellingen

Indien door één gezamenlijke kraakperswagen het restafval²³ ingezameld wordt bij klanten van diverse inzamelaars, dan leidt dat vanzelfsprekend tot minder vervoersbewegingen en daarmee tot een lichte vermindering van de uitstoot. Dat zou overigens (in positieve zin) anders zijn als door de inzamelaars wordt gekozen voor een elektrisch voertuig. Het scenario heeft geen effect op het scheidingspercentage.

Kaders

De opzet van dit scenario vereist geen bijzondere maatregelen met betrekking tot wet- en regelgeving. Wel dienen de uitgangspunten met betrekking tot mededinging gerespecteerd te worden. Het is zinvol om hiervoor specifiek juridisch advies in te winnen. Men dient er bijvoorbeeld voor te waken dat de inzamelaars onderling kennis uitwisselen over de door hen gehanteerde tarieven. Ook dient -

²² Rapport: Oorzaken Zwerfafval van Tauw B.V. in opdracht van Stichting Nederland Schoon, p. 3, 2005.

²³ Op termijn kan ook gekeken worden naar andere stromen.

voor een succesvol scenario – voorkomen te worden dat andere inzamelaars toch gaan inzamelen in de Binnenstad. Dit impliceert dat de samenwerking ook dient open te staan voor andere partijen, waardoor er geen partijen ‘buiten de markt worden gehouden’ en er voldoende concurrentie kan blijven bestaan. De vraag is natuurlijk wel hoe een inzamelaar zich alsdan jegens de klant nog kan onderscheiden.

Het scenario heeft geen consequenties voor de wettelijke monitoring en de relatie met het Afvalfonds.

In theorie zouden de kosten voor ondernemers minder moeten worden, doordat ze collectief inkopen en de inzamelaar daardoor efficiënter kan inzamelen. In de praktijk is ons van een dergelijke noemenswaardige korting echter nog niet gebleken.

Het effect op zwerfafval en op het creëren van aanvullende werkgelegenheid voor mensen uit het sociaal domein, is vergelijkbaar als bij de vrijwillige collectieve inkoop door ondernemers in de Binnenstad, dus hiervoor wordt verwezen naar de vorige paragraaf.

De gemeente zal in dit scenario actief het gesprek moeten aangaan met de inzamelaars en te faciliteren en stimuleren dat zij – als concurrenten – toch gaan samenwerken. Ook dient de gemeente de ondernemers in de Binnenstad te stimuleren om gebruik te maken van de collectieve inzameling. Dat zal voor een ondernemer vanuit een juridisch oogpunt vooral lastig zijn, indien ‘zijn’ inzamelaar niet meedoet aan de collectieve inzameling.

Zolang het alleen om het inzamelen van restafval gaat, is de samenstelling van de ondernemers in de Binnenstad niet zo relevant. Indien dit scenario ook wordt toegepast voor andere afvalstromen, wordt dat relevanter. Aangezien de meeste bedrijven in de Binnenstad onder de KWD-sector vallen, is de Binnenstad als gebied geschikt voor het uitbreiden naar andere afvalstromen.

10.4 NADERE VERPLICHTINGEN HUIDIGE LOKALE REGELGEVING OPLEGGEN

Doelstellingen

Indien het college in artikel 22 van het Uitvoeringsbesluit zorgvuldig geformuleerde nadere regels zal stellen in het belang van het milieu en met als doel de verkeersdrukke in de binnenstad te verminderen en de luchtkwaliteit aldaar te verbeteren, dan zal zowel het aantal vervoersbewegingen van zware inzamelwagens als het uitstootpercentage fors kunnen dalen. Bijvoorbeeld indien een regel wordt gesteld aangaande verplichte elektrificatie van inzamelmiddelen. Het scheidingspercentage zal – met de juiste regels – ook substantieel verbeterd kunnen worden, omdat meer fracties aangeboden kunnen worden door fijnmazige inzameling. Ook kunnen regels worden opgesteld die de retourlogistiek stimuleren.

Kaders

Dit scenario leidt er toe dat de huidige lokale regelgeving zal moeten worden aangepast, althans aangevuld. Er is binnen het Uitvoeringsbesluit al ruimte voor gereserveerd, dus dat traject zou relatief voortvarend moeten kunnen worden aangepakt.

Het scenario heeft geen consequenties voor de wettelijke monitoring en de relatie met het Afvalfonds. Om zwerfafval te voorkomen en zoveel mogelijk onnodige objecten uit het straatbeeld te weren, kunnen wel concrete regels worden opgesteld in het Uitvoeringsbesluit.

Ook kunnen bij het opstellen van de regels, indirect kansen worden gecreëerd voor het vergroten van werkgelegenheid voor mensen uit het sociaal domein. Een voorbeeld hiervan is Stichting Stadslogistiek Stedendriehoek, alwaar werkgelegenheid bestaat voor mensen uit het sociaal domein. Indien er regels worden gesteld die de retourlogistiek stimuleren, wordt daarmee indirect mogelijk ook werkgelegenheid gecreëerd.

Op zichzelf heeft het stellen van regels geen effect op de businesscase. Het zou goed mogelijk zijn dat de kosten voor ondernemers iets zullen gaan stijgen, omdat van de inzamelaars een investering wordt verwacht (nl elektrisch inzamelen) en die investeringen zullen waarschijnlijk worden doorbelast. Het voordeel is, dat Zutphen onderdeel is van de Cleantech regio en dat in het gebied al door meerdere steden de elektrificatie van vervoersmiddelen wordt verlangd. Een kosten van een investering in elektrificatie van het wagenpark, kan dus door een inzamelaar over meerdere bedrijven in meerdere steden doorbelast worden. Dat zal de eventuele kostenverhoging voor ondernemers doen drukken.

Om dit scenario te laten slagen, is het niet alleen van belang om zorgvuldig de regels op te stellen. Ook achten wij het van belang dat de gemeente tezamen met de markt, de ondernemers en partijen als Stichting Stadslogistiek Stedendriehoek onderzoeken wat de mogelijkheden en beperkingen in de Binnenstad zullen zijn. Detailinzicht in stromen en kwaliteit is daarbij van belang.

Dit scenario is op hoofdlijnen juridisch beoordeeld, maar dient per uitgewerkte regel en ook in onderlinge samenhang nog wel meer uitputtend juridisch beoordeeld te worden. Dit is een van de grootste stappen die genomen moeten worden richting 2023. Daarna zal de regelgeving uiteraard nog moeten worden aangepast.

Tot slot wordt nog opgemerkt dat het opstellen van nadere regels in het Uitvoeringsbesluit omtrent de inzameling van bedrijfsafval met elektrische voertuigen, qua timing, draagvlak en haalbaarheid een voordeel biedt ten opzichte van het invoeren van een milieuzone²⁴ en/of een zero emissiezone. Immers, deze regels in het Uitvoeringsbesluit gelden alsdan slechts voor het inzamelen van bedrijfsafval in de Binnenstad.

Dit staat overigens wel los van het feit dat het invoeren van een milieuzone een belangrijke en zinvolle maatregel is om te bewerkstelligen dat de CO₂ uitstoot in de Binnenstad wordt drastisch wordt verlaagd. Het valt buiten de scope van deze opdracht om dat nader te onderzoeken. Gezien de ambities die de gemeente Zutphen heeft uitgesproken omtrent het instellen van een zero emissiezone in de Binnenstad, geldt dat er tenminste 4 jaar overbrugd zal moeten worden om het afval elektrisch in te zamelen. Voor tenminste die tussenliggende periode is het voor het bewerkstelligen van het elektrisch inzamelen van afval, derhalve zinvol om daarover regels op te stellen in de Afvalstoffenverordening.

²⁴ Een milieuzone is een gebied in een stad waar bepaalde vervoersmiddelen niet mogen rijden.

10.5 REINIGINGSGRECHT

Doelstellingen

Door invoering van het reinigingsrecht vermindert het aantal vervoersbewegingen. Voor een grote (midden)groep wordt het juist aantrekkelijk om over te stappen naar het reinigingsrecht, terwijl die nu allemaal een eigen commercieel contract hebben. Daardoor neemt het aantal vervoersbewegingen af, mede doordat de ondernemers alsdan ook gebruik kunnen maken van de containers van Circulus-Berkel.

Het uitstootpercentage neemt hierdoor naar verwachting ook af. Die afname zal substantieel meer dalen, indien Circulus-Berkel zelf ook met elektrische wagens gaat inzamelen. Dit blijkt ten aanzien van het ledigen van ondergrondse containers nog niet goed mogelijk te zijn, dus dat is een aandachtspunt.

Het scheidingspercentage neemt naar verwachting toe, omdat er relatief eenvoudig en voor dezelfde prijs, meer fracties kunnen worden aangeboden.

Kaders

Bij dit scenario zal de huidige wet- en regelgeving aangepast dienen te worden. Er dient een uitvoeringsbesluit te worden genomen door het college, ten behoeve van het invoeren van het reinigingsrecht. Ook zal hier een verordening voor het heffen van het reinigingsrecht dienen te worden opgesteld en vastgesteld.

Het invoeren van reinigingsrecht heeft consequenties voor de wettelijke monitoring en de vergoedingsstructuur van het Afvalfonds. Omdat het reinigingsrecht in meerdere gemeentes bestaat, is het ons bekend dat het mogelijk is om hier concrete en correcte afspraken over te maken met het Afvalfonds.

Qua businesscase, geldt dat de tarieven kostendekkend moeten zijn, doordat de gemeente met deze dienstverlening deelneemt aan het economische verkeer. Voor het *invoeren* van het reinigingsrecht dient wel rekening te worden gehouden met onder andere de volgende kostenposten:

- Arbeidsuren voor de operationalisering (Programma manager en projectleider)
- Aanschaf heffingssysteem (alleen voor de opstartkosten, daarna wordt het systeem gedekt door de inkomsten uit het reinigingsrecht)
- Communicatieposten (community begeleiding door projectleider, individueel bezoek ondernemers voor veldonderzoek, out-of-pocket kosten bijeenkomsten, communicatiemiddelen)
- Aanschaf pasjes voor diftar voor de deelnemende bedrijven

Het invoeren van het reinigingsrecht zal naar verwachting weinig effect hebben zwerfafval. Omdat Circulus-Berkel, de huidige inzamelaar van de gemeente Zutphen, koploper²⁵ is voor wat betreft de omvang van de werkgelegenheid die

²⁵ Circulus-Berkel heeft het certificaat Trede 3 op de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO) gehaald. Dat betekent dat Circulus-Berkel een bovengemiddelde bijdrage levert op het gebied van sociaal ondernemen. Bron: <https://www.circulus-berkel.nl/zutphen/nieuws/circulus-berkel-biedt-kansen-aan-mensen-met-een-kwetsbare-positie-op-de-arbeidsmarkt/>

wordt geboden aan mensen uit het sociaal domein, lijkt het aannemelijk dat het invoeren van het reinigingsrecht een positief effect op deze werkgelegenheid heeft. Er valt dan immers meer werk te verrichten door Circulus-Berkel.

Om tot het invoeren van het reinigingsrecht te komen, dienen op hoofdlijnen de volgende stappen te worden ondernomen:

i. Operationalisering

- Vaststellen ambtelijk opdrachtgever.
- Aanstellen programmamanager inclusief projectteam.
- Opstellen gedetailleerd implementatie plan.
- Opstellen en vaststellen definitieve cijfers
- Afstemming diverse gemeentelijke diensten.
- Implementatie periode uitvoering

ii. Bestuurlijk

- Besluiten nemen tot invoering Reinigingsrecht door college en Raad.
- Afvalstoffenverordening hoeft niet aangepast te worden.
- Uitvoeringsbesluiten nemen ten behoeve van reinigingsrecht door college.
- Vaststellen verordeningen heffingen reinigingsrecht door college en Raad, eventueel samen met de begroting.

iii. Inkoop

- Gevolgen voor inzameling en verwerking (aantallen, hoeveelheden, capaciteit) in kaart brengen).
- Overleg met Circulus-Berkel over extra capaciteit en eventuele logistieke uitdagingen.
- Inkopen gemeentelijk heffingssysteem reinigingsrecht.
- Implementatieplannen Circulus-Berkel opstellen en uitvoeren.

iv. Communicatie

- Organiseren van diverse ondernemersavonden om men mee te nemen in het proces
- Opzetten dialoog met marktpartijen afval om goed te kunnen uitleggen waarom gemeente deze stap maakt.
- Promotiecampagne online/offline ontwikkelen en uitvoeren voor invoering reinigingsrecht
- Aanpassen gemeentelijke communicatiekanalen.

v. Fiscaal/ Financieel

- Opzetten ramingen inkomsten/ uitgave reinigingsrecht en vaststellen
- Opzetten en implementeren heffingssysteem (afhankelijk van vrijwillig/ verplicht invoeren)
- Afstemming NedVang/Afvalfonds + vaststellen protocol.
- Opstellen en implementeren handhavingsprotocol.
- Opstellen en implementeren pasjessysteem

10.6 CONTRACTEN INZAMELDIENST

Doelstellingen

Indien ervoor gekozen wordt om als gemeente te gaan acteren als 'commerciële' afvalinzamelaar en individuele contracten te sluiten met diverse ondernemers, dan is het nog maar de vraag welk effect het heeft op vervoersbewegingen. Indien het de gemeente - al dan niet via Circulus-Berkeel - lukt een groot 'marktaandeel' te werven, dan kunnen de vervoersbewegingen afnemen. Maar het kan evengoed leiden tot juist meer vervoersbewegingen, indien een extra 'commerciële partij' zich aanvullend op de markt begeeft. Circulus-Berkeel zal het ingezamelde bedrijfsafval immers niet mogen combineren met het inzamelen van het huishoudelijk afval. Ook is het lastig te bepalen of het een positief effect heeft op het scheidingspercentage, dat is afhankelijk van de fracties die de ondernemers alsdan via de gemeente kunnen laten inzamelen en tegen welke tarieven.

Kaders

De huidige wet- en regelgeving behoeft niet te worden aangepast in dit scenario; wel dient veel aandacht te worden besteed aan het juist volgen van de Wet Markt en Overheid en de Wet op de Vennootschapsbelasting.

Als inzamelaar voor bedrijfsafval zal de gemeente aan Nedvang dienen te worden vermeld hoeveel er elke maand van welke materiaal soort ingezameld en gerecycled wordt. Het Afvalfonds speelt hier thans geen rol.

Voor de ondernemers in de Binnenstad, zal dit scenario financieel nauwelijks effect hebben, omdat de tarieven van een gemeentelijke inzameldienst marktconform moeten zijn.

Het scenario kan een positief effect hebben op het terugdringen van zwerfafval. Door zelf in te zamelen, kan de gemeente aan de chauffeurs de opdracht mee geven om ervoor te zorgen dat omliggend zwerfafval gelijk met het bedrijfsafval wordt meegenomen. Het scenario biedt waarschijnlijk wel nieuwe mogelijkheden voor het creëren van aanvullende werkgelegenheid voor mensen uit het sociaal domein.

Indien de gemeente voor dit scenario kiest, dan zal er onder andere een investering moeten plaats vinden. Omdat het valt te betwijfelen of de doelstellingen überhaupt hiermee gehaald worden, is het niet opportuun om een verder plan van aanpak nu verder uit te werken.

10.7 STEDELIJK AFVAL

Doelstellingen

Het aantal vervoersbewegingen zal fors afnemen, indien het bedrijfsafval en huishoudelijk afval gecombineerd wordt ingezameld. Immers, in de Binnenstad is in beginsel dan nog maar 1 inzamelaar actief. Dat leidt derhalve ook tot een noemenswaardige afname van het uitstootpercentage. Dit geldt te meer, indien het stedelijk afval wordt ingezameld met een elektrisch voertuig. Ook het scheidingspercentage zal verbeteren.

Het gecombineerd inzamelen van bedrijfsafval en huishoudelijk afval, is echter wettelijk niet toegestaan, tenzij hiervoor een uitzondering wordt verkregen middels de Crisis- en herstelwet. Omdat het ministerie heeft aangegeven geen nieuwe pilots

toe te staan alvorens de pilot in Amsterdam is geëvalueerd, is het niet opportuun dit scenario verder uit te werken.

Voor Zutphen is dit op de korte termijn dus geen oplossing. Wel zou, indien dit politiek gewenst is, actief gelobbyd kunnen worden voor het invoeren van stedelijk afval in de Nederlandse wetgeving.

10.8 SAMENVATTING SCENARIO'S

In onderstaande matrix zetten we diverse weergegeven scenario's af tegenover de doelstellingen en kaders. Vanwege de schematische weergave, geeft dit een ongenueanceerd beeld. Het schema dient dan ook uitdrukkelijk in samenhang met de rest van het rapport te worden gelezen.

	Doelstellingen			Kaders (consequenties voor...)								
	Vervoers-bewegingen	Uitstoot	Scheidings-percentage	Huidige wet-en regelgeving	Wettelijke monitoring	Relatie afvalfonds	Businesscase	Zwerfafval	Werkgelegen-heid sociaal domein	Benodigde stappen richting 2023	Samenstelling van bedrijven	
Niets doen	-	-	+/-	Geen	Geen	Geen	+/-	+/-	Geen	Geen	Nvt	
Collectiviteit ondernemers	+	+	+	Geen	Geen	Geen	+/-	+	+	++	Ja	
Collectiviteit inzamelaars	+	+/-	+/-	Geen	Geen	Geen	+/-	+	+	++	Ja	
Lokale regelgeving	++	++	+	Wel	Geen	Geen	+/-	+	+	++	Ja	
Reinigingsrecht	++	++	+	Wel	Wel	Wel	+	+/-	+	++	Ja	
Inzameldienst	?	?	?	Wel	Wel	Geen	-	+	Geen	+	Ja	
Stedelijk afval	++	++	++	Wel	Wel	Wel	+	+	Geen	Nvt	Ja	

11. ADVIES EN PLAN VAN AANPAK

11.1 ADVIES

Uit de analyse van de scenario's blijkt, dat er niet één oplossing is waarmee alle doelstellingen bereikt kunnen worden, op zo'n manier dat al het afval in de Binnenstad - binnen de wettelijke kaders - op zorgvuldige wijze kan worden ingezameld.

Naar aanleiding van de Motie, is eerst onderzoek gedaan naar de wens om het huishoudelijk afval en het bedrijfsafval in de Binnenstad gecombineerd in te zamelen. Deze gecombineerde inzameling lijkt logisch, omdat het afval van de bedrijven in de Binnenstad in aard en samenstelling vergelijkbaar is met afval van huishoudens. Dit komt omdat in de Binnenstad voornamelijk bedrijven gevestigd zijn die vallen binnen de KWD-sector.

Echter, uit het rapport blijkt dat deze gecombineerde inzameling wettelijk gezien thans nog niet mogelijk is, omdat eerst een uitzondering dient te worden verkregen middels de Crisis- en herstelwet en deze naar verwachting niet verkregen kan worden. Wel is stedelijk afval een actueel onderwerp; meer gemeentes zien hier kansen in. De gemeente Zutphen kan - voor de lange termijn- hier een voortrekkersrol in spelen door een lobby te starten in Den Haag en daarbij samen op te trekken met andere stakeholders.

Voor de kortere termijn tot 2023, bieden andere scenario's een uitkomst. Geadviseerd wordt om te werken met een combinatie van scenario's, namelijk scenario 4 (stellen van nadere regels) en 5 (reinigingsrecht). Ter toelichting dient het volgende.

Reinigingsrecht

Door het invoeren van het reinigingsrecht, kan het voor het overgrote deel van de bedrijven in de Binnenstad interessant genoeg zijn om het contract met zijn afvalinzamelaar te beëindigen²⁶. Dit zal het aantal vervoersbewegingen van de afvalinzamelaars in de Binnenstad doen afnemen, net als het uitstootpercentage. Dit laatste geldt temeer, indien Circulus-Berkel haar wagenpark binnen afzienbare termijn verder uitbreidt met elektrische wagens en inzet in de Binnenstad van Zutphen. Indien er bovendien voldoende containers binnen loopbereik komen en/of indien de frequentie van de inzameling van diverse afvalstromen voldoende is, dan zal het voor een ondernemer laagdrempeliger worden om afval te scheiden, met name restafval, papier/karton, glas en eventueel plastic. Met het invoeren van het reinigingsrecht kunnen derhalve de drie doelstellingen van de gemeente grotendeels worden bereikt.

Daarnaast is het aannemelijk dat het reinigingsrecht extra werkgelegenheid biedt voor mensen uit het sociaal domein, omdat Circulus-Berkel alsdan ook een deel van het bedrijfsafval zal gaan inzamelen. Bij Circulus-Berkel werken al bovengemiddeld veel mensen uit dit sociaal domein en voor hen ontstaat - via het reinigingsrecht - derhalve nog meer werk.

²⁶ Bedrijven zullen altijd de opzegtermijnen van hun contract met een afvalinzamelaar moeten respecteren. Dat betekent dat niet elk bedrijf direct zal kunnen overstappen naar het reinigingsrecht en dat het succes van het reinigingsrecht pas in de loop van de maanden/jaren zal gaan groeien.

Nadere regels stellen

Voor bedrijven in de Binnenstad die - om hen moverende redenen - niet willen deelnemen aan het reinigingsrecht, kunnen nadere algemene regels worden gesteld in het Uitvoeringsbesluit aangaande het ter inzameling aanbieden van bedrijfsafval aan commerciële inzamelaars. Die regels zouden zo kunnen worden geformuleerd dat het er in de praktijk op neer komt dat het bedrijfsafval slechts nog met elektrische voertuigen ingezameld mag worden²⁷. Ook kunnen er nadere regels in het Uitvoeringsbesluit worden gesteld, die het voor bedrijven aantrekkelijk maken om deel te nemen aan de retourlogistiek.

Om deze combinatie van scenario's te laten slagen, is het niet alleen van belang om zorgvuldig de regels van het Uitvoeringsbesluit op te stellen. Ook achten wij het van belang dat de gemeente tezamen met de markt, de ondernemers en partijen als Stichting Stadslogistiek Stedendriehoek onderzoeken wat de juridische, operationele en logistieke mogelijkheden en beperkingen in de Binnenstad zullen zijn. Detailinzicht in stromen en kwaliteit is daarbij van belang, net als een scherper inzicht in de specifieke situatie of samenstelling van bedrijven in de Binnenstad. Hier ligt een regierol voor de gemeente en Circulus-Berkel weggelegd.

11.2 PLAN VAN AANPAK

Indien een of meerdere adviezen van Bureau 8080 wordt opgevolgd, dan betekent dit concreet dat - voordat implementatie ervan kan worden voorbereid - eerst:

- i. detailinzicht in de hoeveelheid en kwaliteit van afvalstromen dient te worden verkregen, alsmede een scherper inzicht in de specifieke situatie of samenstelling van bedrijven in de Binnenstad.
- ii. nadere regels in het Uitvoeringsbesluit uitgewerkt en juridisch getoetst dienen te worden. Ook dient per concrete regel een (gedocumenteerde) inventarisatie te worden gemaakt van de beoogde milieuwinst en de betrokken belangen van diverse stakeholders.
- iii. aangaande het invoeren van reinigingsrecht, nader onderzocht dient te worden
 - a. welke afvalstromen het beste onder het reinigingsrecht kunnen vallen;
 - b. wat de capaciteitsmogelijkheden zijn van Circulus-Berkel om de inzameling uit te breiden met een deel van het bedrijfsafval uit de Binnenstad;
 - c. welke rol retourlogistiek een rol kan spelen binnen het reinigingsrecht;
 - d. welk vorm van reinigingsrecht binnen Zutphen past; vrijwillig of verplicht reinigingsrecht;
 - e. wat een juiste tarifiering van het reinigingsrecht zou zijn en welke verschillende gradaties van tarieven het beste zou aansluiten op de aard, grootte en samenstelling van ondernemers in de Binnenstad;

²⁷ Voor het creëren van draagvlak hiervoor bij de inzamelaars, is het dan wel aan te raden te eisen dat Circulus-Berkel ook (uitsluitend) met elektrische voertuigen gaat inzamelen in de Binnenstad. Een uitzondering zou kunnen worden gemaakt ten aanzien de lediging van ondergrondse containers, voor zover daar in de markt nog geen geschikt voertuig voor ontwikkeld is.

- f. welke mogelijke juridische begrenzing bestaat in de hoeveelheid commerciële taken die Circulus-BerkeI kan uitvoeren als overheidsvennootschap.
- iv. eventueel ook onderzocht kan worden of en zo ja hoe een milieu zone / emissievrije zone geïmplementeerd kan worden in de Binnenstad.
- v. onderzocht dient te worden hoe de lobby voor het invoeren van stedelijk afval in de Nederlandse wetgeving het beste kan worden opgestart.